

get, som man maa tage noie Hensyn til, naar man vil indføre en ny Skoleplan. Enhver, som har været Lærer, veed, hvor vanskeligt det er for en Elev, naar han er bleven undervist paa een Maade, da pludselig at skulle undervises paa en anden Maade, og dette er netop en Achilleshæl for de private Skoler her i Kjøbenhavn, idet den samme Klasse jo en enkelt Gang endog har havt 11 Lærere i eet Aar i samme Fag. Derfor ønsker jeg, at man vil tage med forsigtige Hænder paa dette Lovforslag, at man vil behandle det langsomt, og idet jeg yttre dette Duffe, maa jeg tillige udtale, at jeg vilde ansee det for meget uheldigt, om man paa et senere Stadium vilde forene denne Lov med Universitetsloven. Det forekommer mig, at det vilde være Synd, om man, hvis man ikke kan komme til noget Resultat i denne Lov, vilde sinke Universitetsloven derefter; der er jo i det andet Thing fremført de forunderligste Dplysninger om, i hvilken Grad denne Lov om Universitetet allerede er bleven sinket. Jeg skal derfor henstille, enten at den ene af disse Love ikke gaaer til Udvalg, eller, hvis de skulle til Udvalg begge to, at man da vil nedsette særligt Udvalg for hver af dem; thi jeg troer, at Maalet derved nærmest vil naaes, og Sagen blive bedst oplyst.

Bøffen: Jeg skal ikke forsøge paa at fralægge hverken mig selv eller den Side, hvortil jeg hører, nogenstomhelst Bagtanke, som den, det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, omtalte, men jeg skal overfor ham blot indskrænke mig til at sige, at det er saa langt fra vor Mening at ville udelukke Lyset fra de Vinduer, hvorigjennem det skal kunne falde til os fra det øvrige Euroopa, at vi tværtimod mene, at der skal kunne skaffes en større Belysning netop ad den Vej og paa den Maade, vi have anvist. Jeg er nemlig enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) i, hvad han igaar udtalte, at vi staae tilbage selv overfor det classiske Studium, og at der navnlig ikke nu læres saameget i den Henseende, som der burde læres. Jeg troer endog, at der er Mulighed for, at der ad den Vej, som er anvist, kan

blive Tale om et ganske anderledes frugtbringende Studium af den classiske Oldtid, nemlig naar det henvises til dem, hvis Anlæg og Evne føre dem i den Retning, og som have Lyst dertil. — Forøvrigt ønskede jeg kun at henvende nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) om det, han igaar udtalte med Hensyn til Examinationsvæsenet. Jeg indrømmer fuldkommen, at jeg ikke er nogen Ven af Examinationsvæsen, og heller ikke af den Maade, hvorpaa det finder Sted hos os, og naar han deels udtalte sig for det, deels imod det, kan jeg altsaa naturligvis være fuldkommen enig med ham i den sidste Henseende, men ikke den første. Jeg vil imidlertid henlede Opmærksomheden paa den Grændse, som betegnes i det Forslag, vi iffor indbragte, og jeg troer, at man paa begge Sider af denne Grændse kan stille sig noget forskjelligt, ogsaa overfor Examinationsvæsenet. Jeg lægger nemlig ikke saa megen Vægt paa dets Anvendelse i den egentlige Børneskole, fordi jeg troer, at Midlet overfor Børn kan være høist forskjelligt, naar det blot anvendes paa den rette Maade. Baade Evang og Frihed kan blive velsignende for dem; det gjælder blot om, at der er de rette Hænder til at anvende disse Midler. Fra det Dieblit af derimod, at den Unge udvikler sig, og der bliver Tale om en større personlig Frihed, en mere selvstændig Dom, er det, jeg ønsker en større Frihed indført i Skolerne baade med Hensyn til Underviisningen og med Hensyn til Underviisningsmaaden, og det er en saadan, jeg troer vil kunne opnaaes, navnlig naar Skolerne kom i saadanne Mænds Hænder, der have det rette Syn og det rette Greb derpaa. — Der er idag blevet rettet et Angreb paa vort tidligere Forslag, nemlig at det paa een Gang var et Angreb paa Systemet og tillige en Anerkjendelse deraf. Jeg har dog netop udtrykkelig sagt, at Meningen var, at vi vilde rette et Angreb paa det altsfor gennemførte System, paa et System, som førte videre, end det skulde. At Systemet maa fastholdes indenfor sine Grændser og i de Afdelinger, hvormed der er Tale, indrømmer jeg fuldstændigt, men det, der ønskes, er, at der bliver en saadan Afslutning,